

İstanbul, 29.02.2008

**ALFA
GENELGE
2008/24**

Konu : İhracat Bedellerinin Yurda Getirilme Zorunluluğunun Kaldırılması

Bilindiği üzere, Türk parasının kıymetini korumak amacıyla,

- Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin belirlenmesine,
- döviz ve dövizli temsil eden belgelere (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ilişkin tüm işlemler ile
- dövizlerin tasarruf ve idaresine,
- Türk parası ve Türk parasını temsil eden belgelerin (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ithal ve ihracına,
- kıymetli maden, taş ve eşyalara ilişkin işlemlere,
- ihracata,
- ithalata,
- özelliği olan ihracat ve ithalata,
- görünmeyen işlemlere,
- sermaye hareketlerine

ilişkin kambiyo işlemlerine ait düzenleyici, sınırlayıcı esaslar “**Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar**” ile tayin ve tespit edilmiştir.

Bu Karar'a ve bu Karar'ın uygulanması amacıyla Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık'ça yayımlanacak tebliğlere muhalefet 1567 sayılı “**Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun**”la ek ve tadillerine muhalefet sayılmaktadır.

Kambiyo düzenlemeleri olarak adlandırılabilir mevzuat da yukarıda belirtilen Kanun, Kararname ve bunlara istinaden düzenlenen Tebliğ ve Merkez Bankası Genelgelerinden oluşmaktadır.

32 sayılı Kararın öteden beri uygulanmakta olan “Dış Ticaret” bölümü altındaki 8'inci maddesi hükmü uyarınca; ticari amaçlarla **ihraç edilen malların bedelinin**, 32 sayılı Kararda öngörülen özel haller ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık'ça uygun görülen mücbir sebeplerden kaynaklanan gecikmeler haricinde, **fiili ihraç tarihinden itibaren en çok 180 gün içinde** ihracatçılar tarafından **yurda getirilerek** bankalara veya özel finans kurumlarına, ihracat bedeli Türk parası ise tevsih edilmesi, **döviz ise satılması** zorunluluğu vardı. Ancak, anılan ihracat dövizlerinin en az % **70**'inin fiili ihraç tarihinden itibaren **90 gün içinde** getirilerek bankalara veya özel finans kurumlarına satılması halinde bakiye % 30'una tekabül eden kısmı üzerinde

ihracatçı serbestçe tasarruf edebilmekteydi.(İşlenmemiş altın ihracında ise, ihracat bedellerinin yurda getirilmesi zorunlu değildi.)

1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun 3'üncü maddesi hükmüne göre; yukarıda belirtilen düzenlemelere aykırı hareket edenlere ise **ağır para cezası**(yurda getirmekle yükümlü oldukları kıymetin rayiç bedelinin yüzde beşi tutarında) uygulanacağı belirtilmişti.

08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 32 Sayılı Kararda Değişiklikler yapan **2008/13186** sayılı **Kararla** yukarıda belirtilen uygulamada değişiklik yapılmış ve ihraç bedellerinin yurda getirilme zorunluluğu kaldırılmıştır. Yapılan düzenleme şöyledir:

"Madde 8 – (1) İhracat bedellerinin tasarrufu serbesttir. Bakanlık ihtiyaç duyulması halinde ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir."

Anılan değişiklikte; ihtiyaç duyulması halinde Bakanlıkça, ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapılabileceği belirtilmekle birlikte, henüz bir belirleme yapılmamıştır. Dolayısıyla, kambiyo mevzuatı açısından, **ihracat bedellerine serbestçe tasarruf edilebilecek ve bu bedellerin yurda getirilme zorunluluğu söz konusu olmayacaktır.**

Kambiyo mevzuatı açısından ihracat bedellerine serbestçe tasarruf edilebilmesi bu alacakların tahsil edilmeyeceği anlamına gelmemektedir. **Başka bir deyişle**, ihracat alacakları tahsil edildiğinde, bu tutarlar yurda getirilmese bile, yasal defterlerde tahsilata ilişkin kayıtlar yapılmalı ve bu tutarlara gerçekte ne şekilde tasarruf ediliyorsa ona göre yasal kayıtlara alınmalıdır. Örneğin; bu tutarlar yurt dışındaki bir bankada tutuluyorsa, ya da yurt dışından yapılan mal ve hizmet alımlarında kullanılmışsa ya da ortak ya da ortakların ya da teşebbüs sahibinin şahsi hesabına aktarılmışsa duruma uygun muhasebe kayıtları yapılmalıdır. Yapılacak bu işlemlerin özellikle vergi kanunları uyarınca tevsikine ve yabancı para cinsinden olanların vergi kanunları çerçevesinde değerlemesinin yapılmasına da özen gösterilmelidir.

Nitekim, Gelir İdaresi Başkanlığınca 28.02.2008 tarihinde web sitesinde yayımlanan **2008/2** sayılı **KDV İç Genelgesinde**;

- İşlem bedeline ait dövizin Türkiye'ye getirilmesi ve bu durumu tevsik eden Döviz Alım Belgesinin ibrazının; 26 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (K) bölümü uyarınca hizmet ihracı istisnasının,
- 61 ve 84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğleri uyarınca da "Türkiye'de İkamet Etmeyenlere Döviz Karşılığı Satışlarda KDV İhracat istisnası" (Bavul Ticareti) ile bu kapsamda faaliyette bulunanlara "ihraç kaydıyla teslim" uygulamasının bir şartı olduğu belirtilerek, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararda yapılan değişikliğin, yukarıda belirtilen işlemlerde KDV ihracat istisnası ve tecil-terkin uygulaması bakımından bir etkisinin bulunmadığı, dolayısıyla da "hizmet ihracı" ile "bavul ticareti" ve "bavul ticareti kapsamında ihracat yapanlara ihraç kaydıyla teslimler" den kaynaklanan katma değer vergisi iade işlemlerinde **döviz alım belgesinin**, Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapılincaya kadar **aranmaya devam edeceği** açıklanmıştır.

Bu anlamda anılan işlemlerde 26, 61 ve 84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğleri çerçevesinde işlem yapılmaya devam edilecek ve döviz alım belgeleri de bu kapsamda aranılacaktır.

Saygılarımızla,

ALFA YMM LTD.ŞTİ.